

ocitá se však v rozporu se spisy, z nichž je zřejmo, že firma — zaměstnavatelka — neohlašovala změn mzdy, nýbrž dožadovala se na st-lce jen toho, aby nemocenské pojistné příspěvky byly za měsíc červen 1923 vypočítány podle zásady vyslovené ve shora cit. nál. Boh. A 2367/23.

Č. 11.197.

Pojištění nemocenské. — Řízení správní: Může býti kontrolní orgán okr. nemoc. pojišťovny slyšen jako svědek ve sporu pojišťovny se zaměstnavatelem o pojistnou povinnost?

(Nález ze dne 5. dubna 1934 č. 6871.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v Ch. proti zemskému úřadu v Užhorodě o sociální pojištění.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 5. prosince 1929 vyslovila okr. nemoc. pojišťovna v Ch., že Ivan P., Petr P., Fedor N. a Fedor F. v zaměstnání u Noe F. v P. od 22. dubna do 6. června 1929, resp. od 2. dubna do 6. června 1929 podléhají pojistné povinnosti podle § 2 zák. č. 221/24 Sb., ve znění zák. č. 184/28 Sb. Okr. úřad v Chustu výměrem z 30. října 1930 nevyhověl odvolání Noe F. a potvrdil výměr okr. nemoc. pojišťovny s odůvodněním, že doznáním Noe F. a výsledkem svědků bylo nesporně prokázáno, že jmenovaní byli skutečně zaměstnání u Noe F. v roce 1929 tak, jak zjistila okr. nemoc. pojišťovna v Ch. Dále uznán Noe F. povinným, aby nahradil okr. nemoc. pojišťovně v Ch. výlohy sporu 980 Kč a jmenovaným svědkům svědečné po 20 Kč.

Odvolání, jež z tohoto výměru podal Noe F., zemský úřad v Užhorodě nař. rozhodnutím částečně vyhověl a výměr okr. úřadu opravil v tom smyslu, že pracovní doba, po kterou uvedení zaměstnanci podléhali pojištění, obnáší u P. Ivana a F. Fedora 4 dny, a u P. Petra a N. Fedora 5 dní; dále snížil obnos procesních výloh z 980 Kč na 352 Kč a ponechal ostatní části výměru I. stolice v platnosti. V důvodech, pokud se týkají otázky sociálního pojištění, se praví: »Pracovní doba u jmenovaných zaměstnanců vyšetřena byla jednak četnickou stanicí, jednak výsledkem zaměstnanců při ústním jednání tak, že P. Ivan a F. Fedor pracovali u Vás pouze po 4 dny a P. Petr a N. Fedor po 5 dní. Proti tomuto důkazu nemohla okr. nemoc. pojišťovna postavit žádného jiného protidůkazu kromě odkazu na svůj dozorčí orgán. Tento protidůkaz nemůže býti však připuštěn, neboť dozorčí orgán nemoc. pojišťovny není svědkem, nýbrž jako zaměstnanec nemoc. pojišťovny stranou a vedení důkazu výsledkem strany jest podle § 49 vl. nař. č. 8/1928 Sb. nepřipustné. Nutno v tom tudíž spatřovati pouhé tvrzení strany ničím nedokázané.«

Stížnost namítá předem jako vadu řízení, že nař. rozhodnutí neuznalo správnost dat okr. nemoc. pojišťovny, ač prý zmíněnou dobu, kterou zaměstnanci udali kontrolnímu orgánu pojišťovny na přístavišti při splavení vorů, uznal potvrzující výměr okr. úřadu správnou a při řízení dělníci opětovně správnost doznali a relace četnické stanice nemá konkrétních dat. Námitka ta není důvodná.

Okolnost, že okr. úřad uznal pracovní dobu uvedenou ve výměru pojišťovny za správnou, neváže zem. úřad, který — když rozhoduje o odvolání z výměru okr. úřadu — jest oprávněn nahraditi jak výrok tak i odůvodnění nižšího úřadu svým výrokem a odůvodněním, nejsa nijak vázán tím, jak jednotlivé průvody hodnotil nižší úřad (srov. Boh. A 1590/22, 1671/22). Zásada ta došla výslovného výrazu v § 81 odst. 1 vl. nař. z 13. ledna 1928 č. 8 Sb.

Tvrzení stížnosti pak, že zaměstnanci, o jichž pojistnou povinnost jde, opětovně správnost oněch dat doznali, je v rozporu se spisy, neboť tito svědci potvrdili při ústním jednání dne 30. října 1930 jen tolik, že pracovali u F. tak, jak udali při vyšetřování případu četnictvem, t. j. že Ivan P. a Fedor F. pracovali po 4 dnech a Petr P. a Fedor N. po 5 dnech.

Vadné jest ovšem nař. rozhodnutí, resp. řízení je předcházející potud, že úřad se spokojil tím, že zmínění svědci uvedli počet pracovních dnů, avšak opomenul zjistiti, které dny podle kalendáře pracovali a zda tyto dny spadají do období uvedeného ve výměru pojišťovny, kteréžto okolnosti jsou právně relevantní nejen s hlediska zák. o soc. pojištění, nýbrž i pro posouzení správnosti výměru pojišťovny. Bylo proto přisvědčiti stížnosti, jež spatřuje vadnost řízení v tom, že nař. rozhodnutí tato zjištění neprovedlo.

V dalším stížnost odporuje názoru žal. úřadu, že je nepřípustný výsledek kontrolního orgánu stěžující si pojišťovny vzhledem k předpisu § 49 cit. vl. nař., poněvadž nemůže býti svědkem, nýbrž je stranou. Dovozuje, že kontrolní orgán jakožto úředník není stranou, ježto okr. nemoc. pojišťovnu jakožto samostatný ústav spravuje a zastupuje podle § 63 zák. č. 221/24 jedině představenstvo spolu s vedoucím úředníkem. Stížnost činí tak právem.

Nemocenské pojišťovny jsou podle § 23 odst. 2 zák. z 9. října 1924 č. 221, resp. z 8. listopadu 1928 č. 184 Sb. právníckými osobami, mohou svým jménem nabývati práv a se zavazovati, mohou žalovati a býti žalováni. Právnícká osoba jedná svými zákonnými zástupci a jen tyto lze, pokud jde o průvodní řízení ve sporech nemoc. pojišťovny, považovati za stranu. Mezi orgány, povolané zákonem zastupovati nemoc. pojišťovnu, nenáleží však úředníci pojišťovny (kromě vedoucího úředníka), jak je patrno z §§ 31 a násl. cit. zák. Žal. úřad nesprávně si vyložil zákon, když prohlásil kontrolní orgán stěžující si pojišťovny za stranu ve sporu této pojišťovny a nepřipustil proto jeho svědecký výsledek, aniž zjistil, že onen za svědka navržený úředník pojišťovny jest zákonným zástupcem pojišťovny. Tím zůstalo řízení neúplným, a, ježto vada ta byla zaviněna nesprávným právním názorem, bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.